

KANDIDATNUMMER

3046

Sidetall

av

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

SSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Internasjonale sommerskole
Universitetet i Oslo

teprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Det er ~~den~~ geografiske territorien hvor samene bodde
og det er ~~den~~ etniske folke grupper

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten inkluderer Norge, Sverige, Finland og
del av Russland, og det er Land hvor samene levde.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Same basere ~~sin~~ identitet på gammel avstamning
måttmal og personlige ønsker

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det
tradisjonelle samiske samfunnet?

Samene ble organisert i siida systemet. Siida opprettet flere
og de flittet fra en til andre i år, fra vår til vinter

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand
mot koloniseringen av territoriene deres?

~~De~~ De hadde ikke kunnskap, fordi undertrykket var
både på norsk og jordbrukspolitikk (bare de som
naken, løst og skrive nok kunne kjøpe jord.

6. Nevn to eksempler på hvordan forvaltningspolitikken overfor samene ble
praktisert.

~~For~~ Fordi norsk identitet økt ~~ett~~ og
for språk politikk. ~~Undertrykket var både på norsk~~

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Samene ~~kan~~ kunne ~~for~~ bruke språk
kultur og samlivstil

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Det er oppløsning, litteratur og samisk identitet,
Også sameråd etablerer ~~den~~ samiske kulturelle steder.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden var ondelig leder, historieforteller
og hadde stor makt

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han var leder av bevegelsen som var veldig konservativ

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke trykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

For di dagens unge har ikke har et reelt bilde av verden. De er fylt av drømmer, Men også ikke selvstendige og gode forsyttet av foreldre uten forpliktelser. med lavtlønnede jobb

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Det er unge som ikke aner hva de skal gjøre, hvor de skal leve sammen med. De har ikke forutsetning og de forster livet.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

"Fordi-generasjonen" er selvstendig, dyktig og det kan gjøre alt hun skriver på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Etter hun testet arbeidslivet, for innså hun at utdanning er viktig og det er viktig også kunnskap for seg selv

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er en period når man tenker at alt er mulig.
2. Den perioden i livet som har størst påvirkning på voksentlivet, kaller vi tjueårene
3. På midten av 2000-tallet oppstår finner vi ord som kilduts og tvistels som kjennetegner ny og raske voksende gruppe av unge mennesker di hve og betnårene
4. Økte valgmuligheter fører til økt individualisering og men også økt ansvar for eget livsløp
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det ikke så mye ~~mer~~ som må realiseres i helthårene

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene deres som ~~blir~~ forsørget dem
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper er opptatt av dyktighet
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret fordi de ~~er~~ ikke usikkerte.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at har for store forventninger
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har ~~plass igjen på skolebenken~~ ~~på skolebenken~~ startet igjen å studere på skolen

inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston hadde funnet død,
- å spille ble spilt en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utgav i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende fortalte
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte forteller
- historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg ble moren
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer oss selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale betaler godt betalt, slik at det er
- blir

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva ble livet bydd på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke var så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston menne
 å leve om alt dette, hvis hun Leve Levde
~~kanne leve~~

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

(derfor) Mange De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjuetåringer bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(av den grunn) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene. Av den grunn de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.

→ Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse**

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er flere ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere av 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»Fra oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi trenger til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun ser at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i stor grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat for hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner noen helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, kjente ~~gamle~~ verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Et halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise ~~spise~~ maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere av abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene til bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer på omkring i Oslo, og er allerede på utkikk i nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

DEN EVIGE JAKTEN PÅ LYKKEN

I dag er mange mennesker skuffet
byttret og har lyst for å "høppe a
karusel". Eller er det ~~har~~ behov for å
brenne opp og oppleve et liv som
en spennende og blivende, en mirakel?

Vi er alltid i jakt på lykken og
det gode liv. Men hva er "det gode
liv" for oss!

Vi kan ikke skjære over en kan,
og gir en svar. Men har en
sin egen personlighet, drømmer,
ønsker og behov.

Men vi kan diskutere om ~~det~~ hva
er det som er grunnleggende forutsetnin-
ger for det gode liv.
På første plass kan vi se at
livet som man lever i sin egen
livsrytme, foruøyd med grass i
sin egen hage gir muligheter
for å oppleve glad i seg selv.

Hvis vi prøver å leve i nåtiden,
fordi nåtiden er den eneste som
man kan beskrive som eksisterende,
slapper vi livet i "flow".

Det er ikke så viktig hva er
det som man gjør, det er viktigere
at man er helt konsekvent ~~med~~

Do not write
in this space

hvis man varde et mentale row
med positive tanker, fikk man
det gode liv.

Vi må ha litt til livet, og
forhold mellom livet og oss må være
fult med lykke. Vi er venner
og venner vår vill støtte oss.

Så gjør hver dag dug som
kan gi deg mer muligheter til
å skape "flow". Ikke bli så
alvorlig!

I dag vet jeg at grensen in
min sinn er det grenser for mine
muligheter. Alt er mulig hvis du
har lyst til å prøve. Bli dristig!

Tenk positiv, vær taknemlig og
lev uten frykt! For meg, det er
nok!
lykke til i jakten!